

Staben

Dato: 26. november 2014
Sagsbehandler: Kim Frandsen
Direkte tlf.: 73767643
E-mail: kkf@aabenaar.dk
Acadre: 14/31023 – dok. 323907-14

Notat om de sønderjyske kommuners finansieringsunderskud vedr. grænsependlere

Baggrund

I mødet mellem de sønderjyske kommuner og folketingspolitikere den 3. november 2014 var de sønderjyske kommuners finansieringsunderskud vedr. grænsependlere et af temaerne. Af-sættet hertil var bl.a., at MF Jesper Petersen har forespurgt Økonomi- og Indenrigsministeren om opgørelse af grænsependlertal samt om kompensering for merudgifterne som de sønderjyske kommuner har.

Aabenraa Kommune har igennem flere år foretaget en opgørelse af kommunens socioøkonomiske udgifter ved grænsependlerne. Denne opgørelse bliver med det foreliggende udvidet til at omfatte alle 4 sønderjyske kommuner samt omfatte manglende skatteindtægter.

Proces

Kommunaldirektørerne behandlede sagen i formødet den 12. november 2014. Til brug herfor var der udarbejdet en foreløbig opgørelse af de samlede konsekvenser – delvist baseret på forholdstalsberegninger (notat af 10. november 2014). Kommunerne har efterfølgende gennemført en indsamling af data vedr. socioøkonomiske udgifter. Dette notat er således baseret på faktuelle opgørelser for hver kommune.

Oplysninger om den anvendte metode samt bemærkninger fremgår sidst i notatet.

Opgørelse

De sønderjyske kommuner har opgjort finansieringsunderskuddet til ca. 116 mio. kr. årligt, der fordeler sig således:

Tabel 1

Kommune	Finansieringsunderskud (1.000 kr.)
Haderslev	8.952
Sønderborg	32.484
Tønder	17.575
Aabenraa	56.964
I alt	115.974

For en specifikation af beløbene henvises til tabel 2.

Tabel 2

Kommunernes finansieringsunderskud sfa. begrænsede skattepligtige (1.000 kr.)					
Opgjort i november 2014 (1.000 kr.)	Haderslev Kommune	Sønderborg Kommune	Tønder Kommune	Aabenraa Kommune	I alt
Nettoudgift til sygedagpenge til begrænset skattepligtige	391	3.897	3.058	3.685	11.031
Tyske statsborgere i fleksjob	-	202	-	67	269
Nettoudgift til danskuddannelse til begrænsede skattepligtige	21	488	110	12	631
Børnepasning, børn hvor forældre bor i Tyskland	63	1.765	1.040	1.956	4.824
Skoleudgifter, børn hvor forældre bor i Tyskland	-	-	-	-	-
Merudgifter til forældre med handicappede børn. Servicelovens §§41 og 42	-	-	-	180	180
Sagsbehandling borgerservice (sygesikring m.m.)	260	604	604	1.812	3.280
Udgift vedr. personer bosiddende i Danmark med arbejde i Tyskland	454	1.813	1.032	3.244	6.543
Socioøkonomiske tab	1.189	8.769	5.844	10.956	26.758
Beregnete manglende skatteindtægter vedr. udpendlere (efter udligning)	269	971	422	1.778	3.440
Beregnete manglende skatteindtægter vedr. indpendlere (efter udligning)	7.494	22.743	11.309	44.229	85.775
Manglende skatteindtægter	7.764	23.714	11.730	46.007	89.216
Finansieringsunderskud i alt	8.952	32.484	17.575	56.964	115.974
- kompensation/mindre udgift +merudgift/mindre indtægt					

Metoder og bemærkninger

Generelt

I udgifts- og indtægtsberegningerne er der anvendt nettoindpendlertal, som er opgjort af Region Sønderjylland - Schleswig. For udpendlerne (hvor der alene foreligger et samlet estimat på 1.200 personer) er der forudsat, at hver af de fire kommuner har en andel heraf svarende til den andel kommunen har af indpendlingen. For kommunerne betyder det, at der er taget afsæt i pendlertallene, der fremgår af tabel 3.

Tabel 3

	Haderslev Kommune	Sønderborg Kommune	Tønder Kommune	Aabenraa Kommune	I alt
Antal indpendlere (nettotal)	300	900	529	1.851	3.580
Andel af udpendlere	4%	14%	7%	27%	52%
Antal udpendlere	48	168	84	324	624

Udgift vedr. personer bosiddende i Danmark med arbejde i Tyskland (udpendlere) er for alle kommuner opgjort som antallet af udpendlere ganget med nettoudgiften (her defineret som forskellen mellem det gennemsnitlige udgiftsbehov pr. indbygger og nettogevinsten i tilskud/udligning ved yderligere én borger).

På indtægtssiden er der taget afsæt i et gennemsnitligt udskrivningsgrundlag pr. lønmodtager i hver af de fire kommuner. I simuleringen af de mistede indtægter indgår både skatteindtægter og afledte udligningsmæssige konsekvenser heraf. For udpendlere er indtægten opgjort som 10% af skatteprovenuet, idet alle fire kommuner er omfattet af udligningen som vanskeligt stillet kommune der modregner ca. 90% af en øget skatteindtægt.

Skatten vedr. indpendlere er opgjort som hele provenuet minus de afledte udligningsmæssige konsekvenser ved tilflytning af indbyggere fra udlandet. Beregningen heraf er baseret på den af KL udviklede flyttemodel, som er et supplement til "Tilskuds- og Udligningsmodellen".

Kommunespecifikt

Haderslev Kommune

Børnepasning og danskuddannelse er beregnet ved at tage det faktiske antal i Haderslev kommune opgjort til de faktiske udgifter.

Skoleudgifter, fleksjob samt merudgifter jf. Servicelovens §§41 og 42 er sat til nul, da Haderslev Kommune ikke har aktive sager af denne karakter.

Sagsbehandling i Borgerservice er opgjort efter en konkret vurdering af ressourcetrækket.

Sønderborg Kommune

Sygedagpengeområdet, fleksjob, danskuddannelse samt børnepasningsudgifter er beregnet ud fra det faktiske antal, herunder ift. andel som aktiv/passiv. Anslået sagsbehandlingstid indenfor arbejdsmarkedsområdet er 1 årsværk.

Skoleudgifter er sat til nul, da Sønderborg Kommune ikke har nogle aktive sager pt. Sagsbehandling i Borgerservice vurderes til 1 årsværk, som det er tilfældet i Aabenraa. Merudgifter jf. Servicelovens §§41 og 42 er opgjort for 2013 (til nul kroner).

Tønder Kommune

Sygedagpenge og fleksjob er beregnet ud fra det faktiske antal opgjort til de faktiske udgifter. Udgifter til danskuddannelse og børnepasning er beregnet ved at tage det faktiske antal i Tønder kommune opgjort til de faktiske udgifter.

Sagsbehandling i Borgerservice vurderes til 1 årsværk, ligesom det er tilfældet i Aabenraa Kommune.

Aabenraa Kommune

Aabenraa Kommunes udgifter er opgjort ud fra de faktiske antal sager ganget med de aktuelle udgifter pr. sag. Skoleudgifter er sat til nul, da Aabenraa Kommune ikke har nogle aktive sager pt.

I forhold til kommunens grænsependlernotat fra juni 2014 er der foretaget to mindre ændringer i beregningsforudsætningerne, for at der anvendes et ensartet princip for alle fire kommuner. Derfor er Aabenraa kommunens socioøkonomiske udgifter jf. ovenstående tabel ikke beløbsmæssigt helt identisk med indholdet i notatet fra juni måned 2014.